

Welkom en mededelingen
Zingen: Psalm 145:3
Stil gebed, votum en groet
Openingstekst Markus 14:8-9
Zingen: **Gezang 178:1,3,5,6,9 (LvdK)**
Wet van God
Zingen: Psalm 26:2,3,7
Gebed om verlichting van de Heilige Geest
Bijbel: Johannes 12:1-11
Kindermoment / **kinderlied OTH 43**
Verkondiging **Jesus! You only live once.**
Zingen: **Lied 261 (ELB)**
Dankgebed en Voorbede
Inzameling van de gaven
Zingen: Psalm 133:1,3
Zegen

Gemeente van Christus, gasten, luisteraars,

1. Yolo. Onlangs kwam ik de uitdrukking weer eens tegen, in een interview met iemand: you only live once. Je leeft maar één keer! Als je de gelegenheid krijgt om iets te doen, wat je altijd al graag had willen doen, dan moet je dat niet uitstellen tot later of wachten, maar moet je de kans direct aangrijpen. Dan moet je het risico gewoon durven nemen. Het is al weer even geleden, maar in 2012 was het in Duitsland het jeugdwoord van het jaar. You only live once. Afgekort met: Yolo. De bekende acteur Zac Efron heeft de term 'Yolo' op zijn hand laten tatoeëren. Als een soort levensmoto. Je leeft maar één keer.

Vaak wordt de uitdrukking Yolo gebruikt als excuus als je iets leuks gaat doen in plaats van de dingen die je zou moeten doen. Dus je maakt geen huiswerk, maar gaat uit met je vrienden of samen naar de bioscoop. Of als mensen twijfelen over een risicovolle activiteit: iets gek, iets gevaarlijks, dan herinnert men zich dat ze maar één keer leven en waarom zouden ze het dan niet nu doen? Vaak hoor je de kreet in combinatie met 'kom op, wat boeit het'. Wanneer een student wordt uitgedaagd om een glas vodka in een keer leeg te drinken, en aarzelt, roept zijn vriend: 'wat boeit het, YOLO!'. De term is zodanig krachtig en ophitsend dat de jongen het glas leegdrinkt.

Er zijn mensen die het als positieve motivatie zien om grote reizen te maken of eindelijk het

meisje of die jongen uit hun dromen aanspreken. Yolo staat voor risicovolle en avontuurlijke dingen doet die je normaal gezegd niet zo snel zou doen. Het staat haaks op een burgerlijke 'veilige' levensstijl. Een Amerikaanse rapper (Ervin McKinness) twitterde YOLO voordat hij dronken in zijn auto stapte en vond even later de dood in een ongeluk. Je zou de uitspraak natuurlijk ook kunnen omdraaien: als je maar één keer leeft, wees dan zuinig op je leven. Maar zo wordt het meestal niet verstaan. Je leeft maar een keer, stel niet uit tot later, geniet van het moment, zet al je kaarten op de gelegenheid die zich nu bij je aandient.

2. Betanië. Ik moest hieraan denken, bij de voorbereiding van de preek. Want in Johannes 12 zien we Maria die het moment dat Jezus bij hen in het dorp is, aangrijpt om Hem te zalven, met een van de meest kostbare parfums die er in die tijd te vinden was. Zij wacht daarmee niet tot later, wanneer Jezus begraven zal worden. Om Hem dan te zalven. Dat was in die tijd de gewoonte. Nee, nu is het voor haar de tijd. Nu is het moment dat zij Jezus haar liefde bewijst.

Het is een nogal schokkend gebeuren, zoals uit het nagesprek blijkt. Jezus is in Betanië aangekomen. Een dorpje dat zo'n 3 km van Jeruzalem lag. Net aan de andere kant van de olijfberg. Een dorpje waar hij vaker kwam. In het bijzonder in het huis van Maria en Martha en hun broer Lazarus. Een huis voor wie Hij veel betekende. Een huis dat voor Hem veel betekende. Hij kwam er graag. Hij was er meer dan welkom. Het is zes dagen voor het Paasfeest. Het is vermoedelijk de zondag voor zijn laatste werkweek op aarde. Jezus was net ervoor uit Jericho gekomen en opgegaan naar Jeruzalem, omdat het Pascha zou beginnen. Het grote feest van de uittocht. Waar het volk Israël de bevrijding en verlossing viert. De maaltijd dat het dode paaslam op tafel ligt. En de doodsengel aan de huizen voorbijging.

Ter gelegenheid van zijn komst wordt een feestelijke maaltijd georganiseerd. Ze willen de man eren die hun overleden dorpsgenoot uit de dood had opgewekt. Nu de gestorvene weer levend is geworden, is het dorp nog meer in

feeststemming dan bij een geboorte. Vanwege de opwekking van Lazarus, is Jezus de eregast in Betanië. De naam Lazarus komen we wel vier keer in deze verzen tegen. Hij die al vier dagen in het graf lag, ligt nu samen met Jezus aan één tafel. Iedereen was getuige geweest van dit wonder. Daar zat Lazarus. Een levend bewijs van de ontferming en genade van God. Hoewel Martha als gastvrouw optreedt, is de maaltijd vermoedelijk niet in het huis van Lazarus gehouden. Dan zou hij beslist de gastheer zijn geweest. Nu is hij net als Jezus één van de genodigden. Volgens de andere evangeliën zijn ze samengekomen in het huis van Simon de melaatse. Maar dat zijn details die hier in Johannes ontbreken. Alle aandacht gaat hier uit naar de verkwistende daad van Maria als zij Jezus zalft (en ook naar de zuinige reactie van Judas, even later).

Het is niet helemaal duidelijk, maar als deze geschiedenis teruggaat op dezelfde gebeurtenis die we in Lucas 7 tegenkomen, waar een zondares Jezus zalft, dan heeft het bij deze maaltijd aan de meest essentiële regels voor gastvrijheid ontbroken. Als mensen bij je te gast zijn, dan worden zij met een kus begroet. Dan worden hun voeten gewassen, want de wegen waren stoffig en droog. En wordt er parfum op het hoofd gesprengd om geur van zweet en transpiratie vanwege de warme te onderdrukken. Maar Johannes vindt dat niet belangrijk genoeg om te vertellen. Alle aandacht gaat uit naar Maria.

3. Wat doet Maria? Wat wordt van haar verteld? Een paar dingen.

a. Nardus. Als de gasten samen met Jezus aanliggen aan tafel – wat in die tijd gebruikelijk was – loopt ze naar Jezus toe en uit een grote plooi in haar gewaad, tovert ze albasten flesje te voorschijn. Albast is een soort geelachtige marmer, dat in het bijzonder gebruikt werd om dure parfums in te bewaren. Vaak met een smalle opening, zodat de parfum er druppelsgewijs uitkomt. In het flesje dat Maria heeft zit nardusmirre, een hele kostbare geurolie. Het was afkomstig uit de Himalaya, de bergen bij Tibet. Het nardusplantje groeide op grote hoogte en de olie moest met stoom uit de wortels gehaald worden. Een kostbaar

gebeuren, want na de bereiding moest het een lange reis afleggen per kameel naar Israël. Johannes vertelt dat ze maar liefs een pond nardusolie bij zich heeft. In het Grieks staat daar 'litra', waar ons wordt liter vandaan komt. Het was een Romeinse inhoudsmaat, een pond, 330 gram in die tijd. Zoiets kostte een vermogen. Later blijkt dat volgens Judas het een waarde had van driehonderd penningen, dat is ongeveer het jaarsalaris van een arbeider in die tijd. Het is dus een enorm vermogen dat Maria in een keer uitgiet. Ongetwijfeld heeft ze daar heel lang voor moeten sparen. Maar geld is niet wat haar op dit moment interesseert. Integendeel. De zalving is een uiting van haar liefde. Wil een geschenk goed zijn, dan gaat het in eerste instantie natuurlijk niet om hoe duur het was. De waarde van een geschenk dat je aan iemand geeft, ligt niet in de hoge kosten, maar in wat het betekent voor de gever en de ontvanger.

b. Voeten. Het tweede dat opvalt is dat Maria volgens Johannes de voeten van Jezus zalft. Dat is een opvallend detail. Want in de andere evangeliën wordt het hele lichaam van Jezus gezalfd. En dat is eigenlijk ook het meest waarschijnlijk. De hoeveelheid nardusolie die Maria heeft was veel te overvloedig voor alleen het hoofd of de voeten. Bovendien zegt Jezus in Mattheus en Marcus dat Maria zijn lichaam heeft gezalfd. En het feit dat het hele huis vervuld wordt met de geur, wijst er denk ik op dat Jezus helemaal is gezalfd. Toch noemt Johannes alleen de voeten. Waarom doet hij dat? Twee redenen, maar ik noem nu alleen de eerste. De tweede komt zo. Johannes heeft er de vinger bijgelegd, omdat Jezus het later met de discipelen over de voetwassing zal hebben (in het volgende hoofdstuk). De discipelen weigeren enkele dagen later zich de voeten te laten wassen. Maar hier zien we Maria die de voeten van Jezus heeft gewassen met de meeste dure parfum die er maar te vinden was en zijn voeten met haar haren afgedroogd. In dienende liefde bewijst ze Jezus overvloedig haar liefde. Ze doet het werk van een slaaf, maar dat boeit haar niet.

c. Haren. Als Maria Jezus gezalfd heeft, droogt zij Zijn voeten af met haar haren. Ze

deft Jezus voeten droog met haar loshangende haren. Dat was in die tijd ook zeer ongebruikelijk. Een vrouw maakte in die tijd haar haar niet los in gezelschap van mannen. Dat bleef onder de sluier bedekt. Net zoals vandaag de moslimvrouwen dat ook doen. De sluier gaat alleen thuis af. In aanwezigheid van andere is het hoofd bedekt. Maar Maria denkt daar niet aan. Ze ziet maar een ding: ze heeft haar oog op Jezus gericht en vergeet alles om haar heen. Het is als iemand die op het vliegveld zijn vrouw of man, zijn geliefde staat op te wachten. Zodra hij haar in beeld heeft, vervaagt alles om hem heen en ziet hij alleen nog maar haar daar staan. Zo ook Maria. Ze zet al haar kaarten op Jezus. Haar hele vermogen stort ze over Jezus uit.

4. Het waarom. Waarom doet Maria dat? Wat beweegt haar om zo'n offer te brengen? Wat is geheim? Allereerst is het natuurlijk een uiting van diepe dankbaarheid. Haar broer Lazarus was gestorven en door Jezus weer tot leven gebracht. Wat is een broer je waard? Iemand die verloren was en weer gevonden is? Alles toch. Dankbaarheid maakt je vrijgevig. Maar het gaat nog verder, denk ik. Maria zalft de voeten van Jezus, omdat deze voeten voor haar kostbaar zijn geworden. Maria wordt in het evangelie getypeerd als iemand die altijd aan de voeten van Jezus te vinden was. Waar Jezus was, was Maria ook te vinden, zittend aan zijn voeten, luisterend naar zijn stem. Die stem had ze lief gekregen. Het is wat de apostel Paulus verwoordt in Rom. 10:15, als hij Jesaja 52:7 citeert: hoe lieflijk zijn de voeten van hem die het goed boodschapt, die vrede laat horen, die heil laat horen en tegen Sion zegt: uw God is Koning! Maria heeft door te luisteren naar Jezus ontdekt dat Hij de Gezalfde is, de door God gezonden Koning. Daarom zalft ze Hem met de meest dure parfum, die alleen voor koningen gereserveerd werd. Ze heeft Jezus als haar Koning willen omgeven met haar liefde. Jezus mantel wordt zo doordrenkt van de nardus, dat de geur nog dagen lang bleef hangen. De geur bleef hangen toen Jezus bespuwd werd door de mensen. De geur was er nog steeds toen de soldaten zijn lichaam nagelden aan het kruis. Rond Jezus heeft nooit een geur van de dood gehangen, want nardus

is een van de meest zoete en langst geurende van alle parfums. Maria had deze parfum bewaard met het oog op zijn begrafenis, lezen we in vers 7. Maria had namelijk begrepen wat er zou gaan gebeuren met Jezus. Dat Hij zou gaan sterven. En dat er misschien geen gelegenheid meer zou komen om hem te zalven als uiting van haar liefde en dankbaarheid. Daarom wacht ze geen moment langer. Het is de liefde voor Christus die haar dringt. Ware liefde stelt niet uit, maar in het heden van de genade uit zij zich.

De zalving van Jezus door Maria symboliseert eigenlijk het werk van Jezus zelf. Dat is dieper liggende spits. Zo was de Meester ook voor haar geweest, als een kostbare fles die gebroken moest worden, vanwege het offer dat Hij ook voor haar zonden moest brengen, opdat haar leven vervuld zou worden van de geur van Gods liefde. Dat had ze begrepen, al luisterend naar Jezus. De weg die Jezus zou gaan naar het kruis, de weg van de vernedering, de weg van het lijden, was de weg die nodig was om in het reine te komen met God, om mensen een nieuw begin te kunnen schenken. De liefde waarmee Jezus zich aan deze weg overgaf, had het hart van Maria geraakt. Gods Geest had deze liefde in haar hart uitgestort, en haar hart breekt, omdat Jezus zich voor haar laat breken aan het kruis, en het stroomt over in de parfum die zij over haar Meest uitgiet. Het wordt zichtbaar in de toewijding van het afdrogen van de voeten van Jezus. Die ook in haar leven en in hun huis vrede en heil brachten.

Judas begrijpt het niet. Zijn hart is vol van andere dingen. Hij maakt kwade plannen om Jezus te verraden. Maar je kunt het ook niet begrijpen als je er met wereldse ogen naar kijkt. Je kunt de eclips van Gods liefde alleen zien met de bril van het geloof. De liefde van Maria kun je niet in geld uitdrukken, maar ze ruikt nog steeds, daar waar mensen niemand anders dan Jezus zien.

Wat Maria doet is prachtig verwoordt in Opwekking 582: Jezus, alles geef ik u, wat ik ben en wat ik heb en wat ik ooit zal zijn. Al mijn hoop, mijn plannen en mijn tijd, leg ik in uw hand, vertrouw ze aan u toe.

5. De lessen. Wat kunnen wij nu van deze geschiedenis meenemen? Ik denk dit:

1. Liefde kent geen prijs. Als de discipelen zien wat Maria doet, vinden ze het maar een verkwisting van geld. Natuurlijk was het prima dat zij Jezus met een beetje nardus had gezalft. Maar heel die dure fles. Dat is zonde. Daar hadden veel armen mee geholpen kunnen worden. Zo kunnen mensen reageren. Als je Jezus wilt volgen. Als je volgende week belijdenis gaat doen. Zonde van je leven om je helemaal aan Jezus Christus te wijden. Dan houd je niets meer voor jezelf over. Natuurlijk hoort Jezus erbij, maar als je een klein beetje voor Hem leeft, dan is het toch ook wel goed.

Jezus komt op voor Maria. De Here God zoekt mensen, die net als haar, het niet als een verkwisting beschouwen om hun leven uit te gieten voor hem. Die het niet als een verkwisting van hun leven beschouwen om hun carrière op te geven om Hem beter te kunnen dienen. God beschouwt het niet als een verkwisting als je je zekerheden opgeeft voor de dienst in Gods Koninkrijk. God verlangt naar mensen die Hem nummer één hebben staan. En als dat werkelijk het geval is, gaat dat niet ten koste van de armen. Als de liefde voor Jezus hoog in ons vaandel staat, zal dat absoluut ook zichtbaar zijn in de zorg voor elkaar en de zorg voor de meest kwetsbare onder ons. De liefde voor God en onze naaste kunnen we niet scheiden. Ze zijn als twee schoenen, die samen een paar vormen.

2. Liefde ontstaat door te luisteren. De liefde van Maria en het offer dat zij bracht, was vrucht van het luisteren naar de stem van Jezus. Maria was aan de voeten van Jezus te vinden. Verlangde er naar om van Hem te horen. God zoekt vandaag ook mensen, die verlangen naar zijn stem te luisteren. Die in hun drukke bestaan keuzes maken, in hun agenda ruimte om met het Woord bezig te zijn. Om dagelijks het voedsel van het Woord tot zich te nemen. Wie met dat Woord bezig is, zal Jezus steeds meer gaan zien. Daar zorgt immers de heilige Geest voor. Jezus zoals Hij uit de Schriften opkomt, als de Gezondene van de Vader. Als degene die kwam om ons te

verlossen, te bevrijden van onszelf. Als degene die onze zonde kwam verzoenen en onze schuld te dragen. Zo krijg je net als Maria oog voor de meest mooie voeten in de wereld, van onze Heiland, die daar was waar Hij moest zijn, die in onze pijn, lijden en dood is geweest, om ons daarvan volkomen te verlossen. Dat leer je door te luisteren. Het geloof is uit het gehoor. Het gehoor door het Woord dat ik u mag verkondigen.

3. Liefde wordt zichtbaar om je heen. Omdat Maria Jezus heeft lief gekregen, wil ze het beste, het kostbaarste wat ze heeft, niet voor zichzelf bewaren. Voor Jezus is alleen het beste goed genoeg. En als zij dat doet, verspreid de geur van de nardus het hele huis. Het is niet toevallig, dat Johannes dit zo opmerkt. Hij ziet vaak diepere betekenis in de dingen. Johannes heeft gezien, dat als je zo leeft als Maria, de geur van Jezus van je afstraalt. Als het je verlangen is om toegewijd te zijn aan Jezus Christus, zul je de geur van Christus, een indruk van Christus achterlaten, overal waar je komt. Waar verbrokenheid is en overgave, daar vloeit de olie van de Geest en daar kun je de geur van Christus opsnuiven.

Waar je zoiets ziet gebeuren? In de gevangenis bijvoorbeeld. Als Paulus en Silas gevangen zitten om de naam van Jezus, dan gaan ze samen zingen, psalmen in de nacht. Zij zongen Gods lof, staat er er in hand. 16:25. De geur van Christus vervulde ook daar de hele gevangenis. Zo mag je als christen de geur van Christus verspreiden, waar je ook komt. God zelf draagt er zorg voor.

6. Slot. Ik eindig. De preek begon met Yolo. You only live once. Dat is waar: je leeft maar één keer, hier op aarde. Maar God heeft je voor de eeuwigheid bestemd. Maak daarom ernst met je leven. Investeer in dingen die blijven. Richt je net als Maria op Jezus. Dan heb je het beste deel. Amen.